

EMFOS M/Z

preparat do fosforanowania cynkowo- manganowego stali i żeliwa metodą zanurzeniową

Charakterystyka

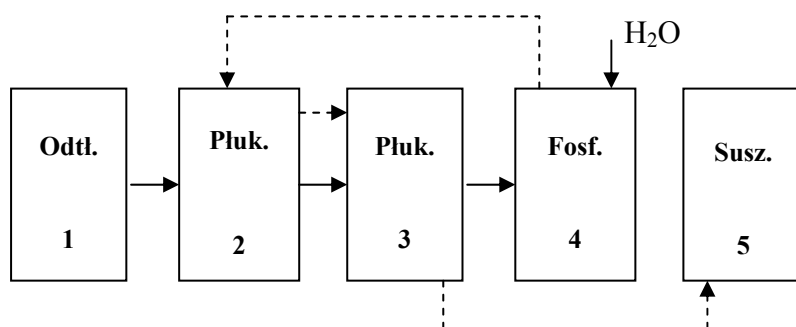
EMFOS M/Z jest kwaśną cieczą o gęstości $1,38 \pm 0,05 \text{ g/cm}^3$. Sporządzona kąpiel tworzy powłoki zbudowane z fosforanów cynkowo- manganowych. Masa jednostkowa powłoki wynosi 5-12 g/m^2 w zależności od rodzaju podłoża i obróbki wstępnej. W zależności od przeznaczenia fosforanowanych wyrobów, należy każdorazowo dobrać właściwą technologię.

Zastosowanie

EMFOS M/Z przeznaczony jest do wytwarzania drobnokrystalicznych powłok fosforanowych pod powłoki lakierowe, środki namydlające lub nasycanie olejami.

Schemat procesu fosforanowania

Wyroby przeznaczone do fosforanowania muszą być starannie odłuszczone. Zaleca się następujący przebieg procesu technologicznego

1. odłuszczenie alkaliczne
- 2, 3 płukanie
4. fosforanowanie EMFOS M/Z
- 2, 3 płukanie
5. suszenie temp. $120 \pm 10^\circ \text{C}$

W przypadku fosforanowania wyrobów skorodowanych należy wprowadzić dodatkowo, operację trawienia. Wówczas przebieg procesu technologicznego jest następujący:

1. odłuszczenie alkaliczne – EMOP,
2. płukanie,
3. płukanie,
4. trawienie w 20% H_2SO_4 lub 15% HCl ,
5. płukanie,
6. płukanie,
7. aktywowanie – EMPAS AT,
8. fosforanowanie – EMFOS M/Z,
9. płukanie,
10. płukanie,
11. suszenie temp. $120 \pm 10^\circ \text{C}$

Parametry fosforanowania

Stężenie koncentratu EMFOS M/Z w kąpeli	50- 70 dm^3/m^3
Kwasowość całkowita kąpeli	23- 37 pkt.
Kwasowość wolna kąpeli	2,8- 4,2 pkt.
Temperatura kąpeli	$65 \pm 5^\circ \text{C}$
Czas fosforanowania	8-10 min.

Przygotowanie kąpeli do fosforanowania

Wannę do fosforanowania napełnia się wodą do $\frac{3}{4}$ objętości roboczej i ogrzewa do temp. 55°C. Następnie dodaje się 50- 70 dm³ preparatu EMFOS-u M/Z na każdy 1 m³ kąpeli, doprowadza do objętości roboczej i ogrzewa do temperatury 65 ± 5°C.

Badanie i uzupełnianie kąpeli fosforanującej

a) Badanie i uzupełnianie kwasowości całkowitej

Kwasowość całkowitą ogólną kąpeli określa się w punktach, tj. liczbą cm³ 0,1 N wodorotlenku sodowego zużytego do zobojętnienia 10 cm³ kąpeli wobec 5 kropli fenoloftaleiny /1% roztwór alkoholowy/ do uzyskania różowego zabarwienia. Przed miareczkowaniem próbkę należy odsączyć od osadu i ochłodzić do temperatury otoczenia.

Kąpiel uzupełnia się dodając 2 dm³ koncentratu **EMFOS M/Z** na każdy brakujący punkt kwasowości całkowitej ogólnej na 1m³ kąpeli.

b) Badanie i uzupełnianie kwasowości wolnej

Kwasowość wolną określa się w punktach, tj. liczbą cm³ 0,1 N wodorotlenku sodowego zużytego do zobojętnienia 10 cm³ kąpeli wobec oranżu metyloвого /0,1% roztwór wodny/. W tym celu pobiera się 50 cm³ kąpeli i przenosi do kolby stożkowej, dodaje 2-3 krople oranżu metyloвого i miareczkuje 0,1 N NaOH do momentu uzyskania żółtego zabarwienia. Liczba zużytych cm³ roztworu wodorotlenku sodowego, podzielona przez 5 daje liczbę punktów kwasowości wolnej.

Przy prawidłowo prowadzonej kąpeli kwasowość wolna zmienia się bardzo powoli wzrastając. W przypadku zwiększenia się kwasowości wolnej poza zakres i stwierdzenia wytwarzania się nieprawidłowej powłoki fosforanowej, należy obniżyć kwasowość wolną przez dodanie węglanu manganu.

Na obniżenie kwasowości wolnej o jeden punkt należy dodać 900 g węglanu manganu na 1 m³ kąpeli.

Urządzenia do fosforanowania - materiały

Wanny do fosforanowania, elementy grzejne, pompy, rury, dysze natryskowe powinny być wykonane z materiałów kwasoodpornych. Można również stosować materiały konstrukcyjne z tworzyw sztucznych, odporne na działanie kwasów i podwyższonej temperatury.

Środki bezpieczeństwa przy magazynowaniu i transporcie

Koncentrat do fosforanowania typu **EMFOS M/Z** jest środkiem kwaśnym. Preparat należy stosować w pomieszczeniach wentylowanych, w ubraniu ochronnym. Preparat należy przechowywać w pojemnikach dokładnie zamkniętych w pomieszczeniach wentylowanych, z dala od bezpośrednich źródeł ciepła. Chronić preparat przed zamrażaniem. Unikać wdychania oparów preparatu i bezpośredniego kontaktu ze skórą, oczami, ubraniem. W razie zetknięcia umyć wodą z mydłem.

Wytyczne do obróbki ścieków

Zużytą kąpiel, rozcieńczoną wodami płuczającymi, doprowadzić do pH > 10 za pomocą 5% mleka wapiennego. Kąpiel należy intensywnie mieszać przez około 4 h. Następnie roztwór pozostawić do sedymentacji osadu. Klarowny roztwór zlać z nad osadu i doprowadzić za pomocą 5% roztworu kwasu siarkowego do pH 6-9. Roztwór można odprowadzić do kanalizacji, a wysuszone osady pakować w worki polietylenowe i przekazywać firmom zajmującym się usuwaniem i unieszkodliwianiem odpadów przemysłowych.